

BỘ CÔNG THƯƠNG
CỤC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

Số 03
Ngày 17/02/2020

Bản tin

PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI & CẢNH BÁO SỚM

Hàng tuần

Thực hiện bởi
**TRUNG TÂM THÔNG TIN
VÀ CẢNH BÁO**

Địa chỉ: Số 25 Ngô Quyền,
Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 22205304
Website: www.trav.gov.vn

Chịu trách nhiệm nội dung

Võ Văn Thúy

Giám đốc

Trung tâm thông tin và Cảnh báo

Liên hệ:

Phạm Thu Hà
Nguyễn Phương Trang
Phạm Bùi Thu Hà

Thiết kế:

Phạm Thu Hà
E-mail: ciew@moit.gov.vn

Bản quyền của TRAV

NỘI DUNG CHÍNH

TIN VIỆT NAM

- ♦ Thông báo Quyết định miễn trừ áp dụng biện pháp tự vệ và biện pháp chống bán phá giá đối với tôn màu nhập khẩu chất lượng cao **3**
- ♦ Ủy ban kinh tế Á - Âu (EEC) thông báo chấm dứt điều tra biện pháp tự vệ đối với ống thép không gỉ.....**4**

TIN THẾ GIỚI

- ♦ Chính phủ Ấn Độ sẽ áp thuế đối với hóa chất nhập khẩu từ 4 quốc gia.....**4**
- ♦ Ảnh hưởng của Coronavirus (Covid - 19): giá Tephtalic Acid giảm 10% trong vòng 1 tuần do việc gỡ bỏ thuế **5**
- ♦ Nhật Bản và Vương quốc Anh đồng ý hướng tới thỏa thuận thương mại **6**

TIN WTO

- ♦ Liên đoàn thép xây dựng Canada (CISC) bất đồng với Mỹ trong việc áp thuế đối với thép tiền chế của Canada.....**6**
- ♦ Trung Quốc giảm một nửa thuế quan đối với một số mặt hàng nhập khẩu của Hoa Kỳ.....**7**
- ♦ Chiến tranh thương mại Hoa Kỳ - Trung Quốc định hình lại thương mại toàn cầu.....**8**
- ♦ WTO thành lập Ban Hội thẩm về việc Ấn Độ tăng thuế đối với 28 mặt hàng của Hoa Kỳ.....**11**
- ♦ Mỹ huỷ bỏ các ưu đãi về trợ cấp của WTO đối với một số quốc gia đang phát triển.....**12**

Thông báo Quyết định miễn trừ áp dụng biện pháp tự vệ và biện pháp chống bán phá giá đối với tôn màu nhập khẩu chất lượng cao

Ngày 31 tháng 5 năm 2017, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 1931/QĐ-BCT về việc áp dụng biện pháp tự vệ đối với tôn màu nhập khẩu vào Việt Nam (Quyết định 1931) (vụ việc SG05).

Ngày 24 tháng 10 năm 2019, Bộ Công Thương ban hành Quyết định số 3198/QĐ-BCT về việc áp dụng thuế chống bán phá giá đối với tôn màu có xuất xứ từ nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa và nước Đại Hàn Dân quốc (vụ việc AD04) (Quyết định 3198).

Căn cứ theo quy định tại Mục 8 và Phụ lục 2 của Thông báo kèm theo Quyết định số 1931; Điểm d, Mục 1 của Thông báo kèm theo Quyết định 3918, doanh nghiệp nhập

khẩu tôn màu chất lượng cao phục vụ sản xuất có quyền nộp hồ sơ đề nghị Bộ Công Thương miễn trừ áp dụng biện pháp tự vệ và biện pháp chống bán phá giá.

Căn cứ theo quy định của Thông tư 06/2018/TT-BCT ngày 20 tháng 4 năm 2018, ngày 07 tháng 10 năm 2019, Cục Phòng vệ thương mại (PVTM) đã đăng thông báo tiếp nhận hồ sơ đề nghị miễn trừ áp dụng biện pháp tự vệ (SG05) đối với tôn màu chất lượng cao năm 2020. Tiếp đó, ngày 07 tháng 11 năm 2019, Cục PVTM tiếp tục đăng thông báo tiếp nhận hồ sơ đề nghị miễn trừ áp dụng biện pháp chống bán phá giá (AD04) đối với tôn màu chất lượng cao năm 2020.

Ngày 30 tháng 12 năm 2019, Bộ Công Thương đã ban hành 18 Quyết định miễn trừ áp dụng biện pháp tự vệ và biện pháp chống bán phá giá với tổng lượng cấp miễn trừ cho năm 2020 là 82.019,7 tấn.

Các doanh nghiệp được cấp miễn trừ bao gồm: Công ty TNHH Điện tử Samsung HCMC CE Complex; Công ty TNHH Thép JFE SHOJI Hải Phòng; Công ty TNHH Kỹ thuật Geocon; Công ty TNHH Thiết bị giáo dục Tân Hà; Công ty CP Bao bì Kim loại Việt Nam; Công ty Cổ phần Savican; Công ty TNHH Deasun Vina; Công ty TNHH Vina-Sanwa; Công ty Cổ phần Viettronics Tân Bình; Công ty TNHH Điện máy Aqua Việt Nam; Công ty TNHH sản xuất đầu tư điện tử Hiệp Hưng; Công ty TNHH Điện tử và Máy móc Steel Flower Hải Phòng; Công ty TNHH Thép JFE Shoji Việt Nam; Công ty Superior Multi-Packaging VN; Công ty TNHH LG Electronics Việt Nam Hải Phòng; Công ty TNHH Sa Na Ky Việt Nam; Công ty TNHH điện lạnh Hòa Phát; Công ty TNHH Panasonic Appliances Việt Nam và chi nhánh Công ty tại Hưng Yên.

Xem thêm chi tiết trên website: trav.gov.vn.

Các Quyết định miễn trừ (bản cứng) đã được Văn phòng Bộ Công Thương phát hành, đề nghị các doanh nghiệp được cấp miễn trừ liên lạc với Văn phòng Bộ Công Thương trong trường hợp không nhận được Quyết định bản cứng (Điện thoại: 024 2220 2222).

Mọi thắc mắc và ý kiến về việc miễn trừ đối với sản phẩm tôn màu nhập khẩu đề nghị gửi về:

Phòng Điều tra Thiệt hại và Tự vệ - Cục Phòng vệ thương mại, Bộ Công Thương

Địa chỉ: 25 Ngô Quyền, Hoàn Kiếm, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: (+84-24) 7303.7898 (máy lẻ: 128)

Anh Nguyễn Đức Trọng,

(Email: trongnd@moit.gov.vn, giangphg@moit.gov.vn)

Nguồn: Cục PVTM

Ủy ban kinh tế Á - Âu (EEC) thông báo chấm dứt điều tra biện pháp tự vệ đối với ống thép không gỉ

Ngày 06 tháng 02 năm 2020, Cục Phòng vệ thương mại nhận được thông tin về việc ngày 27 tháng 12 năm 2019, Ủy ban kinh tế Á-Âu (EEC) đã thông báo (Thông báo số 2019/200/SG12) chấm dứt điều tra tự vệ đối với ống thép không gỉ do đơn kiện đã được rút lại.

Chi tiết thông báo tại: www.docs.eaeunion.org/docs/en-us/01424451/oa_27122019.

Như vậy, việc EEC thông báo chấm dứt điều tra vụ việc này đồng nghĩa với việc EEC sẽ không áp thuế tự vệ với ống thép không gỉ nhập khẩu do đó hoạt động xuất khẩu ống thép không gỉ sẽ không bị ảnh hưởng, các doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu sản phẩm ống thép không gỉ thuộc các mã HS bị điều tra có thể tiếp tục hoạt động xuất khẩu sản phẩm này.

Trước đó, ngày 04 tháng 3 năm 2019, EEC đã ra thông báo khởi xướng điều tra áp dụng biện pháp tự vệ toàn cầu đối với sản phẩm này xuất phát từ cáo buộc cho rằng trong giai đoạn 2015-2017 và 9 tháng đầu năm 2019 đã có sự gia tăng lượng nhập khẩu các sản phẩm bị điều tra vào các thành viên Liên minh kinh tế Á-Âu cả về mặt tuyệt đối và tương đối, dẫn đến việc sụt giảm thị phần và gây ra thiệt hại cho ngành sản xuất nội địa.

- Sản phẩm bị điều tra: ống thép hàn không gỉ gồm các mã HS: (7306 40 2009, 7306 40 8001, 7306 40 8008, 7306 61 1009 và 7306 69 1009).

Nguồn: Cục PVTM

Chính phủ Ấn Độ sẽ áp thuế đối với hóa chất nhập khẩu từ 4 quốc gia

Chính phủ Ấn Độ có thể sẽ áp thuế chống bán phá giá đối với các mặt hàng hóa chất dùng trong quy trình tạo bột nhập khẩu từ 4 khu vực, bao gồm EU và Ả Rập Xê-út, Đài Loan—Trung Quốc và UAE nhằm bảo vệ các doanh nghiệp nội địa khỏi nguồn hàng giá rẻ.

Tổng vụ phòng vệ thương mại Ấn Độ (DGTR) thuộc Bộ Thương mại và Công nghiệp Ấn Độ đã khởi xướng điều tra chống bán phá giá đối với chất hóa học Toluene Di-Isocyanate nhập khẩu từ EU, Ả Rập Xê-út, Đài Loan Trung Quốc và UAE dựa trên đơn kiện của công ty Gujarat Narmada Valley Fertilizers and Chemicals Limited. Toluene Dilsocyanate (TDI) là một chất hóa học được dùng chủ yếu trong việc chế tạo bột mềm bao gồm nội thất, đồ nệm và lớp lót thảm cũng như các ứng dụng về đóng gói. DGTR trong một thông báo đã chỉ ra

rằng dựa trên cơ sở của những chứng cứ đầu tiên được đưa ra bởi ngành công nghiệp nội địa về việc bán phá giá mặt hàng này, họ đã tiến hành các cuộc điều tra. Sau đó cơ quan có thẩm quyền sẽ khởi xướng điều tra nhằm xác định sự tồn tại, mức độ và ảnh hưởng của bất cứ việc bán phá giá nào.

Theo thông báo của DGTR, doanh nghiệp đã yêu cầu áp thuế chống bán phá giá đối với các hàng hóa nhập khẩu. Nếu cuộc điều tra chỉ ra rằng việc bán phá giá là nguyên nhân gây thiệt hại đáng kể đối với nền công nghiệp nội địa, DGTR sẽ đề xuất mức thuế chống bán phá giá. Các quốc gia tiến hành điều tra chống bán phá giá nhằm xác định liệu nền công nghiệp nội địa của quốc gia đó có bị thiệt hại bởi một lượng hàng nhập khẩu giá rẻ hay không. Họ sẽ áp thuế như một biện pháp phòng vệ theo cơ chế thương mại đa phương của WTO. Mức thuế này nhằm đảm bảo công bằng thương mại và tạo ra thị trường lành mạnh cho các doanh nghiệp nội địa.

Nguồn: Reuters

Ảnh hưởng của Coronavirus (Covid - 19): giá Tephthalic Acid giảm 10% trong vòng 1 tuần do việc gỡ bỏ thuế

Một tín hiệu tốt cho các nhà sản xuất sợi tổng hợp, chất hóa học Tephthalic Acid (PTA) đã giảm giá 10% trong 1 tuần qua do việc tạm dừng nhập khẩu từ Trung Quốc do sự bùng phát của virus Corona. Việc gỡ bỏ thuế chống bán phá giá đối với nguyên liệu thô thiết yếu của sợi tổng hợp đã khiến mặt hàng này trở nên rẻ hơn tại Ấn Độ.

Được bán ở mức 600 USD – 620 USD/tấn, giá PTA đã giảm từ khoảng 660 USD-700 USD trong khoảng 2 tuần trước. Giá PTA được quyết định bởi sự biến động của giá dầu thô, cũng đã giảm 10-12% trong vòng 1 tuần qua. Do PTA có liên quan đến dầu thô, giá của nó được các nhà sản xuất nội địa tính theo đồng đô-la.

Các nhà sản xuất sợi tổng hợp cho rằng giá PTA giảm là do việc gỡ bỏ 2,5% thuế chống bán phá giá bởi chính phủ Ấn Độ, được đề xuất

trong Ngân sách liên đoàn mới nhất được thông báo vào ngày 1/2/2020. Bên cạnh đó, việc nhập khẩu PTA cũng đã bị ngưng trệ do bùng phát dịch Corona tại Trung Quốc, nhà xuất khẩu lớn thứ hai thế giới. Các nhà sản xuất Ấn Độ có nguồn hàng đáp ứng đủ lượng nhập khẩu thành phần tới các nhà sản xuất sợi tổng hợp, và bình ổn sự ảnh hưởng của việc đình trệ nhập khẩu tạm thời.

“Giá PTA đã giảm gần 10% kể từ khi bùng phát dịch Corona tại Trung Quốc. Việc gỡ bỏ thuế chống bán phá giá của chính phủ Ấn Độ cũng đã giúp giá chất PTA giảm, bên cạnh việc giá dầu thô cũng đang giảm xuống. Giá của các hợp chất nhựa khác cũng đang giảm. Ông Madhusudhan Bhageria, Chủ tịch và Tổng giám đốc Filatex India Ltd. cho biết “ Các nhà sản xuất đang lấy giá 30 USD-40 USD/tấn do chất PTA bị áp thuế chống bán phá giá.

Trong khi đó, các chuyên gia tin rằng việc gỡ bỏ thuế đối với chất PTA sẽ gia tăng lợi nhuận cho các nhà sản xuất sợi tổng hợp. Nhu cầu sẽ tăng do giá nguyên liệu thô thấp và các quyền lợi sẽ về tay người tiêu dùng.

“Việc gỡ bỏ thuế chống bán phá giá đối với PTA sẽ giúp nguồn hàng có sẵn trong thị trường ở mức giá cạnh tranh và thúc đẩy các mặt hàng vật liệu giá trị gia tăng. Thêm vào đó, chính sách miễn giảm thuế đối với các hàng hóa được xuất khẩu sẽ được ban hành trong năm nay nhằm thu lại tiền thuế như là thuế điện và VAT đối với nhiên liệu dùng trong vận tải. Các doanh nghiệp dệt may hiện đang không được hoàn các thuế trên. Những quyền lợi này về lâu dài sẽ cải thiện tính cạnh tranh của các mặt hàng dệt may trong thị trường xuất khẩu,” K.V.Srinivasan , chủ tịch hội đồng xúc tiến xuất khẩu dệt may (Texprocil) cho biết.

Khi giá giảm, nhu cầu đã tăng thêm. Do đó, các nhà máy sợi tổng hợp sẽ có nhiều quyền lợi đối với nhu cầu tăng cao này, giúp họ tăng lợi nhuận trong các quý tiếp theo.

T Rajkumar, chủ tịch ngành Công nghiệp dệt may liên bang Ấn Độ (CITI) tin rằng nếu ngành công nghiệp dệt may Ấn Độ có chỉ tiêu phải đạt được quy mô thị trường là \$ 350 tỉ đô la Mỹ cho tới năm 2025, điều này chỉ có thể đạt được nếu nguyên liệu thô ở thời điểm hiện tại nằm ở mức giá cạnh tranh toàn cầu.

Với khả năng thiết lập lên tới 5 triệu tấn, các nhà sản xuất Ấn Độ bao gồm cả các nhà sản xuất dầu thô đã sử dụng khoảng 80% lượng PTA hiện có. Trung Quốc có khả năng xuất khẩu 45 triệu tấn, trong đó 35 triệu tấn đã được tiêu thụ trong nước. Phần còn lại 10 triệu tấn được sử dụng cho xuất khẩu.

Nguồn: The Economic Times

Nhật Bản và Vương quốc Anh đồng ý hướng tới thỏa thuận thương mại

Ngày 8 tháng 2 năm 2020, các nhà ngoại giao hàng đầu của Nhật Bản và Vương quốc Anh đã nhất trí hướng tới một thỏa thuận thương mại song phương ít nhất là giống với thỏa thuận giữa Nhật Bản và Liên minh châu Âu (EU).

Ngày 31 tháng 1 năm 2020, cuộc họp đầu tiên giữa Nhật Bản và Vương quốc Anh kể từ khi Anh chính thức rút khỏi EU, Ngoại trưởng Anh Dominic Raab và người đồng cấp Nhật Bản Toshimitsu Motegi đã nhất trí cả hai bên đang lên kế hoạch đàm phán cho một cuộc thỏa thuận thương mại.

Theo ông Toshimitsu Motegi, các công tác chuẩn bị cho các cuộc đàm phán chính thức về đối tác thương mại tự do Anh-Nhật đang được tiến hành và khẳng định hai bên nhất trí sẽ bắt đầu và kết thúc các cuộc đàm

phần “càng sớm càng tốt”. Ông Motegi cũng bày tỏ sự ủng hộ đối với việc Anh tham gia Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (Hiệp định CPTPP)- hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, gồm 11 nước thành viên.

Về phía Vương quốc Anh, ông Dominic Raab cho biết cả hai quốc gia đã thảo luận về một thỏa thuận có giá trị ở mức tiêu chuẩn cao, và thỏa thuận này sẽ gửi đi một tín hiệu vô cùng mạnh mẽ về cam kết của hai nước về thương mại tự do, tạo ra mối quan hệ đối tác mới tham vọng và đôi bên cùng có lợi như Hiệp định Đối tác Kinh tế EU -Nhật Bản có hiệu lực từ tháng 2 năm 2019.

Nhà ngoại giao Vương quốc Anh đang có chuyến thăm 4 nước châu Á – Thái Bình Dương trong đó có Úc, Singapore và Malaysia, đây là chuyến thăm nước ngoài đầu tiên của ông kể từ khi Anh rời khỏi EU. Chuyến đi này đánh dấu cho sự khởi đầu của các cuộc thỏa thuận thương mại với Úc, Nhật Bản, New Zealand và Hoa Kỳ.

Nguồn: Japantimes

Liên đoàn thép xây dựng Canada (CISC) bất đồng với Mỹ trong việc áp thuế đối với thép tiền chế của Canada

Liên đoàn thép xây dựng Canada (CISC) tỏ ra rất thất vọng với thông báo của Bộ Thương mại Mỹ (DOC) vào ngày 24/1 liên quan đến việc áp thuế chống bán phá giá đối với thép tiền chế nhập khẩu từ Canada.

Theo thông báo của CISC, ngành công nghiệp thép Canada cho rằng thuế áp dụng cho Canada là không đúng với pháp luật và sẽ tìm cách để thay đổi tình trạng này.

Ủy ban thương mại quốc tế Mỹ (ITC) đã tiếp nhận vụ việc áp thuế đối với sản phẩm thép tiền chế nhập khẩu từ Canada, Mexico và Trung Quốc vào ngày 28/1, họ đang rà soát lại những thiệt hại trong quá khứ và hiện tại liên quan tới ngành công nghiệp nội địa. Dựa theo phán quyết của ITC, Canada có thể sẽ phải chịu mức thuế 6,7% đối với thép tiền chế xuất khẩu vào Mỹ.

Vào tháng 2/2019, Liên đoàn thép công trình Mỹ đã khởi xướng vụ việc điều tra chống bán phá giá và chống trợ cấp

đối với thép tiền chế nhập khẩu từ Trung Quốc, Mexico và Canada vào Mỹ. DOC và USITC sau đó đã tiến hành một cuộc điều tra nhằm xác định liệu ngành công nghiệp Mỹ có bị thiệt hại đáng kể hay bị đe dọa thiệt hại đáng kể bởi việc nhập khẩu thép tiền chế từ 3 quốc gia này hay không.

Vào tháng 9/2019, DOC khẳng định rằng có rất ít hoặc không có bằng chứng nào về việc bán phá giá vào thị trường Mỹ, chỉ ra rằng các nhà xuất khẩu thép Canada đang bán ở giá thị trường và hoạt động thương mại công bằng trong thị trường Mỹ, báo cáo đã chỉ ra.

Chủ tịch và Tổng Giám đốc của CISC Ed Whalen cho biết “Chúng tôi sẽ yêu cầu chính phủ Canada bảo vệ nền công nghiệp của chúng tôi khỏi những hành động thương mại bất hợp pháp.

“Đây rõ ràng là một động thái nhằm ngăn chặn Canada tham gia vào thị trường Mỹ hơn là một hoạt động thương mại bất hợp pháp. Chúng tôi sẽ tuân thủ các biện pháp và quy định của NAFTA và WTO nhằm đảm bảo tính công bằng trong các hoạt động thương mại.”

Nguồn: Reuters

Trung Quốc giảm một nửa thuế quan đối với một số mặt hàng nhập khẩu của Hoa Kỳ

Ngày 04 tháng 2 năm 2020, Trung Quốc cho biết họ sẽ giảm một nửa thuế quan bổ sung đối với 1.717 hàng hóa của Hoa Kỳ vào năm ngoái, sau khi ký kết thỏa thuận Giai đoạn 1 nhằm xoa dịu cuộc chiến thương mại giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới.

Các nhà phân tích cũng coi đây là một động thái của Trung Quốc nhằm tăng cường niềm tin trong bối cảnh bùng phát của đại dịch corona (Covid-19) mà đã phá vỡ các doanh nghiệp và đánh vào tâm lý nhà đầu tư.

Hoa Kỳ hoan nghênh việc cắt giảm thuế quan là một bước tiến lớn theo hướng đi đúng hướng, nhưng ông cho biết Hoa Kỳ kỳ vọng Trung Quốc sẽ thực hiện đúng theo thỏa thuận thương mại giai đoạn 1 mặc dù đã bùng phát.

Bộ Tài chính Trung Quốc cho biết bắt đầu từ ngày 14 tháng 2, thuế quan bổ sung đối với số hàng hóa sẽ được cắt giảm từ 10% xuống 5% và mức giảm còn lại là từ 5% xuống 2,5%. Phía Trung Quốc không nêu rõ giá trị của hàng hóa bị ảnh hưởng bởi quyết định này, nhưng các sản phẩm bị ảnh hưởng bởi quyết định mới nằm trong số 75 tỷ đô la hàng hóa bị áp thuế từ 5% đến 10% của Trung Quốc có hiệu lực vào ngày 1 tháng 9.

Trong một tuyên bố riêng, Bộ Tài chính cho biết việc giảm thuế tương ứng với những tuyên bố của Hoa Kỳ đối với hàng hóa Trung Quốc cũng được lên kế hoạch vào ngày 14 tháng 2. Bộ Tài chính thông báo cuộc điều chỉnh tiếp theo sẽ phụ thuộc vào sự phát triển của tình hình kinh tế và tình hình của thương mại song phương.

Việc cắt giảm cũng sẽ cắt giảm thuế đối với sản phẩm đậu nành từ 30% xuống 27,5%. Mức thuế đối với dầu thô sẽ giảm xuống 2,5% từ mức 5% - đây là mức được đưa vào áp dụng từ tháng 9.

Các mức thuế còn lại đã được lên kế hoạch để bắt đầu vào ngày 15 tháng 12 nhưng đã bị đình chỉ do thỏa thuận thương mại tạm thời.

Bộ Tài chính Trung Quốc cho biết họ hy vọng cả hai bên có thể tuân thủ thỏa thuận thương mại và thực hiện nó để thúc đẩy niềm tin thị trường, thúc đẩy phát triển thương mại song phương và hỗ trợ tăng trưởng kinh tế toàn cầu.

Trong khi đề xuất cắt giảm thuế quan đánh dấu sự tiến bộ trong quan hệ thương mại giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc, sự bùng phát virus đã gây nghi ngờ về việc thỏa thuận Giai đoạn 1 có thể làm nền kinh tế Trung Quốc chậm lại và liệu Trung Quốc có đáp ứng được các mục tiêu đầy tham vọng về việc mua hàng của Hoa Kỳ hay không.

Thời báo Toàn cầu Trung Quốc hôm thứ Năm đã báo cáo Bắc Kinh đang xem xét sử dụng một điều khoản liên quan đến thảm họa trong thỏa thuận Giai đoạn 1 do sự bùng phát của dịch coronavirus.

Theo văn bản thỏa thuận Giai đoạn 1 có một điều khoản thảm họa cho phép trì hoãn thực hiện trong trường hợp xảy ra thảm họa tự nhiên hoặc sự kiện không lường trước được.

Theo một đại diện của Cơ quan đại diện thương mại Hoa Kỳ (USTR), cơ quan này đã không nhận được bất kỳ yêu cầu nào từ chính phủ Trung Quốc để thảo luận về những thay đổi trong các cam kết mua hàng của Trung Quốc do sự bùng phát của coronavirus.

Bộ trưởng Nông nghiệp Hoa Kỳ đã nói rằng Hoa Kỳ sẽ phải nhân nhượng nếu dịch coronavirus làm giảm khả năng mua sản phẩm nông nghiệp Hoa Kỳ của Trung Quốc theo thỏa thuận thương mại đã ký.

Nguồn: Reuters

Chiến tranh thương mại Hoa Kỳ - Trung Quốc định hình lại thương mại toàn cầu

Tranh chấp thương mại Hoa Kỳ - Trung Quốc kéo dài hai năm qua một mặt đã kìm hãm tăng trưởng thương mại toàn cầu, mặt khác lại đem đến một số lợi ích cho số ít các ngành công nghiệp và các quốc gia. Theo dữ liệu của Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), tăng trưởng thương mại toàn cầu đã giảm xuống 1% vào năm 2019, so với 4% năm 2018 và 6% năm 2017. Đây là lần giảm thứ tư liên tiếp trong vòng 40 năm qua.

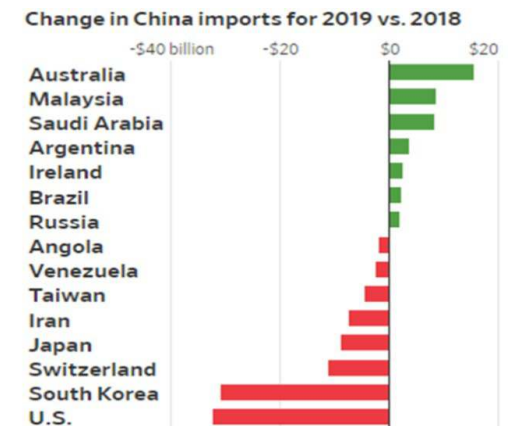
Các nhà phân tích kinh tế cho rằng có nhiều yếu tố góp phần làm chậm tăng trưởng thương mại toàn cầu, nhưng tranh chấp thương mại giữa hai cường quốc lớn nhất thế giới là nguyên nhân chủ yếu. Hoa Kỳ và Trung Quốc là những quốc gia có giao dịch thương mại lớn nhất thế giới, hàng năm mỗi quốc gia thu về hơn 2.000 tỷ USD hàng hóa. Trong hai năm qua, giao dịch thương mại giữa hai quốc gia chững lại do thuế quan và các biện pháp hạn chế khác, điều này làm ảnh hưởng tới cả

hoạt động giao dịch thương mại của những quốc gia bị ảnh hưởng.

Sức mua của Trung Quốc

Khi hàng hóa Trung Quốc nhập khẩu từ Hoa Kỳ và một số đối tác thương mại lớn giảm xuống, điều này kéo theo các giao dịch thương mại với các quốc gia khác cũng bị ảnh hưởng.

Theo số liệu từ Trung Quốc và Hoa Kỳ cung cấp, nhìn chung năm 2019 nhập khẩu của Trung Quốc giảm 59 tỷ USD trong khi nhập khẩu của Hoa Kỳ giảm 42 tỷ USD.

Source: China Customs Statistics via Trade Data Monitor

Nhưng nếu Trung Quốc không chuyển hướng giao dịch thương mại sang các quốc gia khác thì sự sụt giảm trong nhập khẩu sẽ còn nghiêm trọng hơn. Dữ liệu đưa ra 15 quốc gia có sự thay đổi kim ngạch nhập khẩu lớn nhất đối với cả Trung Quốc và Hoa Kỳ bao gồm: Úc, Malaysia, Ả Rập Xê Út, Argentina, Ireland, Brazil, Liên bang Nga, Cộng hoà Ăng-gô-la, Venezuela, Đài Loan, Iran, Nhật Bản, Thụy Sĩ, Hàn Quốc, Hoa Kỳ và Trung Quốc. So với năm 2018, năm 2019 kim ngạch nhập khẩu của Hoa Kỳ đối với 11 quốc gia kể trên tăng, chỉ có 4 quốc gia giảm. Trong khi đó, kim ngạch nhập khẩu của Trung Quốc với 7 quốc gia tăng còn 8 quốc gia giảm (Xem bản đồ trang 7).

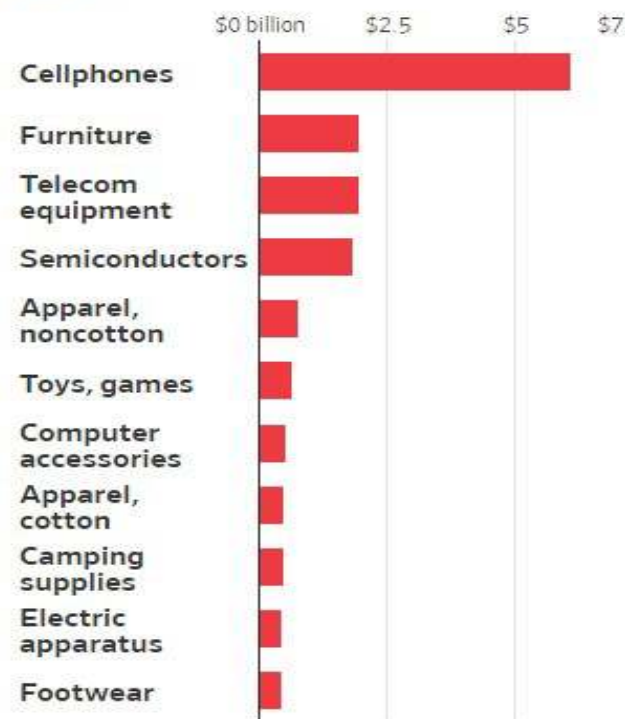
Có thể thấy nhìn thấy một cách tổng quan, hệ thống giao dịch thương mại toàn cầu đã có sự chuyển lại trong hai năm vừa qua.

Khu vực Đông Nam Á

Bên cạnh tranh chấp thương mại Hoa Kỳ - Trung Quốc kéo dài, dẫn tới sự dịch chuyển sản xuất ra khỏi Trung Quốc đã khiến các nước Đông Nam Á, đặc biệt là Việt Nam trở thành một trong những ứng viên lớn nhất để lấp vào chỗ trống Trung Quốc để lại. Các nhà kinh tế phân tích, khu vực Đông Nam Á có thể là nơi được hưởng lợi lớn từ căng thẳng Hoa Kỳ - Trung Quốc, khi mà khu vực này có lợi thế là giá nhân công rẻ hơn so với Trung Quốc, lực lượng lao động dồi dào và đa dạng không kém ở thị trường Trung Quốc.

Dệt may Việt Nam được coi là một trong những mặt hàng chủ chốt trong thương mại với Hoa Kỳ và được duy trì suốt nhiều năm qua, khi mà trong năm 2019, nhập khẩu hàng may mặc sang Hoa Kỳ chiếm một phần ba trong tổng giá trị hàng hoá nhập khẩu 66 tỷ USD từ Việt Nam. Tuy nhiên, danh mục các mặt hàng được nhập khẩu từ Việt Nam đang tăng nhanh, cụ thể mặt hàng điện thoại di động tăng khoảng 6 tỷ USD, đồ dùng nội thất, thiết bị viễn thông và chip máy tính đều tăng 2 tỷ USD so với kim ngạch nhập khẩu năm 2018 của Hoa Kỳ.

Change in select U.S. imports from Vietnam in 2019

Source: Commerce Department

Các chuyên gia thương mại cảnh báo rằng thực tế kim ngạch nhập khẩu có thể lớn hơn rất nhiều bởi vì còn có một số lượng lớn hàng hoá Trung Quốc được gắn lại tem mác xuất xứ nhằm lẩn tránh thuế quan.

Khu vực Mỹ La tinh

Hai nền kinh tế lớn nhất khu vực Mỹ La tinh là Brazil và Mexico cũng được hưởng lợi từ tranh chấp giữa Hoa Kỳ - Trung Quốc. Năm 2018, Trung Quốc quyết định thực hiện một số biện pháp hạn chế đối với hàng hoá nông sản của Hoa Kỳ, đặc biệt nước này đã áp thuế nhập khẩu cao lên đậu tương của Hoa Kỳ đã khiến doanh nghiệp Trung Quốc đổ xô sang Brazil mua hàng thay thế. Dòng chảy thương mại chuyển hướng đang khiến ngày càng nhiều nông dân Brazil trồng trọt theo nhu cầu của người Trung Quốc. Diện tích trồng đậu tương tại nước này đã tăng thêm 2 triệu ha trong 2 năm qua. Trong khi đó, diện tích trồng mía giảm gần 400.000 ha, theo số liệu từ Chính phủ Brazil. Nhu cầu thịt từ Trung Quốc tăng lên đã kéo theo nhu cầu nhập khẩu đậu tương làm thức ăn chăn nuôi. Quốc gia này đã chi 20,3 tỷ USD năm ngoái để nhập gần 54 triệu tấn đậu tương từ Brazil - tương đương gần nửa sản lượng của Brazil. Năm 2012, con số này chỉ là gần 23 triệu tấn.

Global manufacturing PMI indices

Note: Readings above 50 indicate expansion
Source: IHS Markit

Tuy nhiên, nhà phân tích kinh tế ở Brazil cho rằng mặc dù Trung Quốc đã nhập khẩu ở mức cao cho đậu tương Brazil nhưng điều đó không thể bù đắp cho sự sụt giảm về giá cả toàn thế giới.

Trong khi đó, Hoa Kỳ nhập khẩu hàng hoá mạnh từ Mexico, các dữ liệu cho thấy cuộc chiến thương mại leo thang giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới đang tạo ra khe hở cho các nhà xuất khẩu khác tham gia vào. Trung Quốc vẫn là nguồn nhập khẩu chính của Hoa Kỳ, nhưng vị trí dẫn đầu của họ đã sắp phải nhường cho Mexico.

Mexico có rất nhiều lợi thế để hưởng lợi từ thương chiến Hoa Kỳ - Trung Quốc. Thứ nhất, Mexico có khoảng cách gần với thị trường Hoa Kỳ và được miễn thuế bởi quốc gia này. Thứ hai, khoảng cách văn hóa giữa Hoa Kỳ và Mexico đã được thu hẹp trong nhiều năm qua. Thứ ba, mức độ hội nhập của hai nước rất lớn, như có tới 36 triệu người Hoa Kỳ có nguồn gốc từ Mexico. Giao thương giữa hai nước lên tới hàng trăm tỷ USD, đồng thời Hoa Kỳ cũng đầu tư trực tiếp hơn 100 tỷ USD vào Mexico. Cuối cùng, sự kết nối giữa cơ sở hạ tầng trong nước và xuyên biên giới vẫn tiếp tục được cải thiện. Mexico luôn là nơi các công ty Hoa Kỳ tìm tới với lý do mức giá nhân công rẻ. Ngoài ra, nước này cùng Hoa Kỳ và Canada năm 2018 đã ký hiệp định thương mại mới USMCA, nhằm thay cho hiệp định thương mại NAFTA trước đây. Báo cáo của Văn phòng Đại diện Thương mại Hoa Kỳ chỉ ra rằng, thương mại giữa Hoa Kỳ - Mexico đã đạt mức 671 tỷ USD trong năm 2018, điều này khiến Mexico trở thành đối tác thương mại lớn thứ 3 của Mỹ. Cụ thể trong danh sách xuất khẩu hàng

hóa từ Mexico sang Hoa Kỳ, máy móc Mexico xuất sang Mỹ có trị giá 46 tỷ USD, hàng điện tử 43 tỷ USD, khoáng sản 34 tỷ USD, các phương tiện giao thông 22 tỷ USD và hàng hóa làm từ nhựa có giá trị 18 tỷ USD.

Ngoài ra, cán cân thương mại Hoa Kỳ - Mexico năm 2018 ở mức 81,5 tỷ USD, tăng thêm 14,9% (khoảng 10,6 tỷ USD) so với năm 2017.

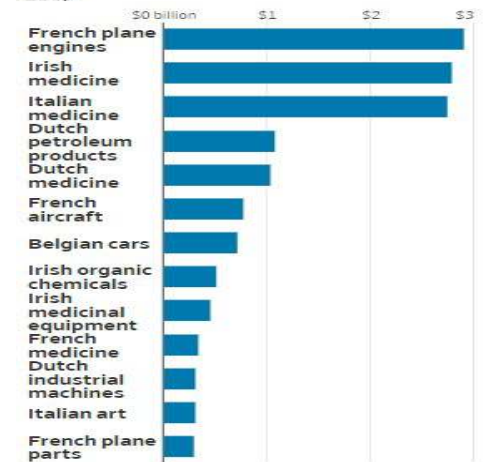
Châu Âu

Cộng hoà Liên bang Đức – quốc gia sản xuất xuất khẩu động cơ hàng đầu châu Âu, đã bị ảnh hưởng bởi nhu cầu giảm mạnh từ đối tác Trung Quốc khi nền kinh tế nước này bị chững lại. Một số nhà máy chế tạo của Đức có chi nhánh ở Hoa Kỳ như Bayerische Motoren Werke AG (BMW AG), Daimler AG's Mercedes-Benz, và SUVs xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc đã phải chịu thuế quan mà Trung Quốc áp đặt lên những mặt hàng này.

Cuộc đối đầu dai dẳng giữa Liên minh châu Âu (EU) và Hoa Kỳ liên quan tới tranh cãi về chính sách trợ

cáp bất hợp pháp đối với hai hãng chế tạo máy bay Airbus và Boeing đã chuyển sang ngã rẽ mới quyết liệt hơn sau khi Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) chấp thuận để Hoa Kỳ đánh thuế lượng hàng hóa lên tới 7,5 tỷ USD mỗi năm của EU. Cuộc tranh đấu thuế quan giữa Hoa Kỳ và EU đang hiện hữu, có nguy cơ trở thành trận chiến thương mại tốn kém và nhiều khả năng sẽ không có người thắng.

Change in select U.S. imports from Europe in 2019

Source: Commerce Department

Phán quyết của WTO rằng các chính phủ châu Âu đã trợ cấp bất hợp pháp cho Airbus và cho phép Hoa Kỳ đánh thuế hàng hóa của EU để đáp trả, được áp dụng từ ngày 18/10 tới, sẽ động chạm tới tất cả các nền kinh

tế lớn trong EU. Tổng số thuế bổ sung mà Hoa Kỳ được phép thu đối với lượng hàng hóa trị giá 7,5 tỷ USD mỗi năm của EU, là một con số kỷ lục bởi kể từ khi thành lập năm 1995 đến nay, WTO chưa từng đưa ra một lệnh trừng phạt thương mại nào lớn đến vậy.

Ngoại trừ sự sụt giảm mạnh ở Đức, thì tổng kim ngạch xuất khẩu của EU sang Hoa Kỳ đã tăng 10,3% trong năm 2019. Xuất khẩu của Hà Lan và Pháp mỗi nước tăng hơn 5 tỷ USD chủ yếu là mặt hàng máy bay, sản phẩm dầu mỏ và máy móc công nghiệp, trong khi đó Ireland tăng 4 tỷ USD, Bỉ tăng 3 tỷ USD và Ý tăng 2 tỷ USD chủ yếu là mặt hàng dược phẩm.

Nhật Bản

Theo dữ liệu của Bộ Tài chính Nhật Bản, năm 2019, kim ngạch xuất khẩu của Nhật Bản giảm 5,6% - đây là mức giảm đầu tiên trong ba năm trở lại đây. Kim ngạch xuất khẩu sang Trung Quốc giảm 7,6%, sang thị trường Hoa Kỳ giảm 1,4%.

Một số nhà phân tích kinh tế cho rằng các nhà sản xuất ô tô Nhật Bản được hưởng lợi từ tranh chấp thương mại giữa Hoa Kỳ và Trung Quốc khi mà Trung Quốc giảm thuế quan đối với ô tô nhập khẩu từ các quốc gia khác ngoài Hoa Kỳ. Nhờ có chính sách này của Trung Quốc đã giúp một số các công ty sản xuất xuất khẩu ô tô của Nhật như Toyota Motor – công ty xuất khẩu dòng xe hạng sang sang Trung Quốc của Nhật Bản.

Nguồn: The Wall Street Journal

WTO thành lập Ban Hội thẩm về việc Ấn Độ tăng thuế đối với 28 mặt hàng của Hoa Kỳ

Cơ quan giải quyết tranh chấp của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) đã thành lập một ban hội thẩm để xem xét khiếu nại của Hoa Kỳ về việc Ấn Độ tăng thuế đối với 28 mặt hàng của Hoa Kỳ vào năm 2019.

Tháng 7 năm 2019, Hoa Kỳ đã nộp đơn khiếu nại lên WTO về việc tăng thuế của Ấn Độ cho rằng quyết định này là không phù hợp với các quy tắc thương mại toàn cầu.

Theo thông tin của WTO, cơ quan giải quyết tranh chấp đã thành lập một ban hội thẩm để xem xét về vấn đề mà Hoa Kỳ kiện. Hoa Kỳ đã cáo

buộc rằng các mức thuế bổ sung do Ấn Độ áp đặt đã vô hiệu hóa hoặc làm giảm những lợi ích mà Hoa Kỳ trực tiếp hoặc gián tiếp theo Hiệp định GATT 1994.

Theo quy trình giải quyết tranh chấp của WTO, yêu cầu tham vấn là bước đầu tiên trong một vụ việc giải quyết tranh chấp. Tham vấn cho các bên một cơ hội để thảo luận về vấn đề này và tìm ra giải pháp thỏa đáng mà không cần tiến hành thêm vụ kiện khác. Nếu việc tham vấn không đạt kết quả trong vòng 60 ngày kể từ khi có yêu cầu tham vấn, bên khiếu nại có thể yêu cầu cơ quan xét xử thành lập một Ban Hội thẩm.

Hoa Kỳ đã chấm dứt ưu đãi thương mại với Ấn Độ trong khuôn khổ chương trình Hệ thống ưu đãi phổ cập (GSP) và Ấn Độ cũng đáp trả bằng cách áp thuế cao hơn đối với 28 mặt hàng của Hoa Kỳ bao gồm hạnh nhân, đậu, quả óc chó, đậu xanh, axit boric và chất kết dính cho khuôn đúc, sản phẩm sắt và thép, táo, lê, các sản phẩm cán phẳng bằng thép không gỉ, thép hợp kim khác, phụ kiện ống và ống, và ốc vít, bu lông và đinh tán. Xuất khẩu của Ấn Độ sang Hoa Kỳ giai đoạn 2017-2018 đạt 47,9 tỷ USD, trong khi nhập khẩu ở mức 26,7 tỷ USD, cán cân thương mại có lợi cho Ấn Độ.

Nguồn: The New Indian Express

Mỹ huỷ bỏ các ưu đãi về trợ cấp của WTO đối với một số quốc gia đang phát triển

Mỹ đã thu hẹp danh sách các nước đang phát triển và kém phát triển nhất để giảm trợ cấp xuất khẩu không công bằng.

Ngày 11/2, Cơ quan Đại diện thương mại Mỹ (USTR) thông báo chính quyền Mỹ đã thu hẹp danh sách các nước đang phát triển và kém phát triển nhất để giảm ngưỡng kích hoạt các cuộc điều tra của Mỹ về việc liệu các nước này có gây tổn hại tới các ngành công nghiệp Mỹ với việc trợ cấp xuất khẩu không công bằng hay không.

Động thái này đánh dấu sự từ bỏ chính sách thương mại của Mỹ trong 20 năm qua đối với các quốc gia đang phát triển, có thể dẫn tới các biện pháp trừng phạt nghiêm khắc hơn đối với một số nhà xuất khẩu hàng đầu thế giới.

USTR cho biết quyết định sửa đổi phương pháp xét tiêu chí nước đang phát triển để điều tra thuế chống bán phá giá là cần thiết bởi vì hướng dẫn

trước đây của Mỹ (ban hành năm 1998) “hiện đã lỗi thời”.

Với quyết định trên, Mỹ đã xóa bỏ các ưu đãi của nước này đối với một loạt các quốc gia và vùng lãnh thổ đang phát triển (tự coi là nước đang phát triển hoặc được công nhận là nước đang phát triển), bao gồm Albania, Argentina, Armenia, Brazil, Bulgaria, Trung Quốc, Hong Kong (Trung Quốc), Colombia, Costa Rica, Gruzia, Ấn Độ, Indonesia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Malaysia, Moldova, Montenegro, Bắc Macedonia, Romania, Singapore, Nam Phi, Hàn Quốc, Thái Lan, Ukraine và Việt Nam.

Động thái trên cũng phản ánh sự thất vọng của chính quyền Tổng thống Donald Trump khi các nền kinh

tế lớn như Trung Quốc và Ấn Độ được hưởng các lợi ích thương mại ưu đãi dành cho các quốc gia đang phát triển tại Tổ chức Thương mại thế giới (WTO).

Tháng trước, tại Davos (Thụy Sĩ), Tổng thống Trump tuyên bố WTO đã đối xử không công bằng với Mỹ vì “Trung Quốc được coi là một quốc gia đang phát triển. Ấn Độ được xem là một quốc gia đang phát triển. Chúng tôi không được xem là một quốc gia đang phát triển.”

Mục tiêu của các ưu đãi đặc biệt của WTO đối với các quốc gia đang phát triển là giúp các nước nghèo có thể giảm nghèo, tạo việc làm và hòa nhập vào hệ thống thương mại toàn cầu.

Lâu nay, chính quyền Tổng thống Trump đã tìm cách chấm dứt những ưu đãi đặc biệt này đối với các quốc gia theo một số tiêu chí nhất định, như những quốc gia thành viên của các câu lạc bộ kinh tế toàn cầu như Nhóm Các nền kinh tế phát triển và mới nổi hàng đầu thế giới (G20), Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (OECD) hoặc những nước được Ngân hàng Thế giới (WB) xếp vào nhóm quốc gia có thu nhập cao.

Tháng 7/2019, Tổng thống Trump đã đưa ra một bản ghi nhớ hành pháp yêu cầu Đại diện Thương mại Mỹ Robert Lighthizer xác định liệu có thể đạt “tiến bộ đáng kể” nhằm hạn chế số lượng các nước được coi là các quốc gia đang phát triển hay không.

Theo ông, Mỹ có thể hành động đơn phương nếu tình hình không như ý định của người đứng đầu nước Mỹ. Một số quốc gia đã đồng ý từ bỏ quyền của các nước đang phát triển trong các cuộc đàm phán thương mại trong tương lai, bao gồm Brazil, Singapore và Hàn Quốc.

Nguồn: TTXVN và Bloomberg